

Originalni rad

UDC: 616.7-089.873-009
doi: 10.5633/amm.2025.0306

FAKTORI RIZIKA ZA NASTANAK FANTOMSKOG BOLA KOD PACIJENATA NAKON AMPUTACIJE DONJIH EKSTREMITETA

Sandra Jelčić^{1,2}, Snežana TomaševićTodorović^{1,2}, Slobodan Pantelinac^{1,2}, Brankica Novaković², Snežana MikulićGutman², Damjan Savić^{1,2}, Vanja Nožica^{2,3}, Marko Vlačić^{2,4}

¹Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet, Novi Sad, Srbija

²Univerzitetski klinički centar Vojvodine, Centar za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, Novi Sad, Srbija

³Univerzitetski klinički centar Vojvodine, Klinika za nefrologiju i imunologiju, Novi Sad, Srbija

⁴Univerzitetski klinički centar Vojvodine, Klinika za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju, Novi Sad, Srbija

Kontakt: Sandra Jelčić
Hajduk Veljkova 3, 21000, Novi Sad, Srbija
E-mail: sandra.jelcic96@gmail.com

Fantomski bol je česta i kompleksna komplikacijakojase može javiti nakon amputacije ekstremiteta. S obzirom na to da su postojeće farmakološke, psihološke i rehabilitacione metode samo delimično efikasne u prevazilaženju kod problema, postoji potreba za dodatnim istraživanjima. Cilj ovog rada bilo je ispitivanje faktora rizika povezanih s pojavom fantomskog bola kod pacijenata kojima je obavljena amputacija donjih ekstremiteta. Studija preseka je sprovedena u Centru za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Univerzitetskog kliničkog centra Vojvodine. U studiju su bila uključena 53 pacijenta (39 muškaraca, 14 žena) podvrnuta amputaciji donjih ekstremiteta ispod kolena (22) i iznad kolena (31), u pretprotetičkoj i protetičkoj fazi rehabilitacije. Podaci su sakupljeni uvidom u medicinsku dokumentaciju i kliničkim pregledom pacijenata. Fantomski bol je zabeležen kod 16 (30,18%) pacijenata. Ustanovljena je statistički značajna povezanost između pojave fantomskog bola i nivoa amputacije ($p = 0,046$), kao i između pojave fantomskog bola i faze rehabilitacije ($p = 0,011$). Nivo amputacije i faza rehabilitacije predstavljaju statistički značajne faktore rizika za razvoj fantomskog bola.

Acta Medica Medianae 2025; 64(3): 47–52.

Ključne reči: fantomski bol, amputacija donjih ekstremiteta, dijabetes melitus

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".